

Verksamhetsrapport 2015 nationella arbetsgruppen för prevention

Den nationella arbetsgruppen för prevention bildades under 2013 och startmötet skedde på SKL 2013-04-13. RCC Syd är stödjande RCC och innehar ordförandeposten tills annat överenskommes. Gruppen består av en representant från vardera RCC enligt nedan.

RCC Syd	Anna Friberg
RCC Sydöst	Matti Leijon
RCC Väst	Shirin Bartholdsson
RCC Stockholm Gotland	Sven Törnberg & Miriam Elfström
RCC Uppsala Örebro	Annika Solbreck
RCC Norr	Senada Hajdarevic

Arbetsgruppens deltagare har olika stort utrymme i sina tjänster för att arbeta med uppdraget gällande prevention, se tabell nedan.

RCC	Namn	Tjänstutrymme
RCC Syd	Anna Friberg	Verksamhetsutvecklare prevention och tidig upptäckt Anställd från 1 april 2013 100% tills vidare Från 1 april 2014 även enhetschef för processutvecklingsenheten med 11 medarbetare. Just nu enbart ca 20% utrymme för preventionsuppdraget.
RCC Sydöst	Matti Leijon	Verksamhetsutvecklare cancerprevention 80% Anställd i Landstinget i Östergötland från 1 maj 2014 förordnande på RCC Sydöst till 31 dec 2015.
RCC Väst	Shirin Bartholdsson	Utvecklingsledare förebyggande insatser och hälsofrämjande cancervård 100% Anställd från 1 maj 2013 tills vidare
RCC Stockholm Gotland	Sven Törnberg	Verksamhetsutvecklare screening, prevention och tidig upptäckt
	Miriam Elfström	Processledare prevention 50%
RCC Uppsala Örebro	Annika Solbreck	Koordinator prevention, patientrådet, primärvårdsgruppen och kontaktsjuksköterskor Anställd från november 2014 tills vidare (75%)
RCC Norr	Senada Hajdarevic	Preventionsuppdrag 13% Processledare för Vägen in 20% Anställd från feb 2015

Gruppens uppdrag från RCC Samverkan för 2015 har varit:

- Arbeta i linje med RCC:s handlingsplan för ett rökfritt Sverige med framförallt följande aktiviteter:
  - Arrangera ”Det nationella tobaksmötet” i workshopform, tillsammans med Cancerfonden och med fokusering på cancer. EU-perspektivet ska belysas.
  - Verka för enhetlig registrering av tobaksbruk i kvalitetsregistren.
- Ta fram RCC:s handlingsplan för minskad exponering av ultraviolett strålning
- Planera för hur *Europeiska kodexen mot cancer* ska spridas och integreras i folkhälsoarbetet.
- Planera för implementering av Hälsokalkylatorn.
- Ta fram förslag till innehåll i generisk mall för patientinformation om hälsofrämjande insatser för patienter som har eller haft cancer. Samverkan med arbetsgruppen för kontaktsjuksköterskor och arbetsgruppen för rehabilitering.
- Ta fram förslag till hur kontaktsjuksköterskornas kompetens gällande samtal om levnadsvanor kan stärkas i samverkan med arbetsgruppen för kontaktsjuksköterskor.
- Fortsätta utveckla Cancerpreventionsplanen.

Nedan följer en kortfattade rapportering om hur uppdraget genomförts:

Uppdrag	Kommentar
<ul style="list-style-type: none"> • Arbeta i linje med RCC:s handlingsplan för ett rökfritt Sverige med framförallt följande aktiviteter: 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Arrangera ”Det nationella tobaksmötet” i workshopform, tillsammans med Cancerfonden och med fokusering på cancer. EU-perspektivet ska belysas. 	<p>Tobaksmötet</p> <p>Den 17 november arrangerade RCC ett seminarium tillsammans med Cancerfonden, Yrkesföreningar mot tobak och Tobaksfakta. Syftet var att stödja arbetet för ett Rökfritt Sverige 2025. Fokus för dagen var de två åtgärder som ingår i den utredning regeringen initierat om EUs tobaksdirektiv, nämligen exponeringsförbud på säljställen och neutrala tobakspaket. RCC och Cancerfonden bjöd in Ingrid Stenstadvold Ross som är sektionschef för enheten för forebyggning på Kreftforeningen i Norge och Margareta Haglund, tobaksexpert på Tobaksfakta. Totalt deltog 74 personer på plats och 30 personer deltog live via webben. Målgruppen för dagen var politiker, tjänstemän och andra som arbetar med tobaksprevention. Under lunchen gavs möjlighet till reflektion och diskussion om vilken påverkan tobaksförpackningar kan ha på unga.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ○ Verka för enhetlig registrering av tobaksbruk i kvalitetsregistren. 	<p>Kontakt har tagits med AKI men inga konkreta insatser planerats eller genomförts.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Ta fram RCC:s handlingsplan för minskad exponering av ultraviolet strålning 	<p>Den 15 oktober fastställdes RCCs handlingsplan för minskad exponering för UV-strålning i RCC samverkan. Syftet med handlingsplanen är att utifrån evidens sammanfatta strategier som RCC anser är nödvändiga för att minska incidensen i cancer samt tydliggöra vilken roll RCC har i arbetet.</p> <p>En första aktivitet med utgångspunkt i handlingsplanen var det remissvar som skickades in till Miljö- och energidepartementet angående förslaget ”Åldersgräns för användning av kosmetiska solarier”. (Beslutades den 10 september i RCC samverkan).</p> <p>Påverkansarbetet för införande av frågor avseende befolkningens solvanor i den nationella folkhälsoenkäten har gett resultat och en sådan fråga kommer från finnas med från 2016.</p> <p>Arbetet med utveckling av stödjande insatser från RCC för att förbättra kommunikation och sprida kunskap om sunda solvanor via BVC och andra verksamheter som möter barn pågår på flera håll i landet.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Planera för hur <i>Europeiska kodexen mot cancer</i> ska spridas och integreras i folkhälsoarbetet. 	<p>Gruppen har spridit kodexen genom nyheter på RCCs hemsida samt använder den aktivt i arbetet med bland annat cancerpreventionsplanen. Kodexen tas också upp i de olika sammanhang där RCC samarbetar med andra folkhälsoaktörer. RCC SG bedriver ett primärpreventivt projekt i Botkyrka där kodexen utgör grunden för information och enkel rådgivning med hjälp av hälsokommunikatörer inom kommunen. Syftet är att öka invånarnas kunskap om hur man kan minska risken att drabbas av cancer och öka deltagande i screeningprogram. På sikt är målet att minska insjuknande i en cancersjukdom.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ● Planera för implementering av Hälsokalkylatorn, numera Cancerpreventionskalkylatorn. 	<p>Gemensamt framtaget lanseringsförslag och kommunikationsplan fastställs av gruppen under v.50, 2015. Testrunda för utvalda personer i alla sjukvårdsregioner tom 2016-01-</p>

	<p>18. Inna Feldman presenterar CPK för RCC samverkan under våren 2016 och tar fram en instruktionsfilm som läggs på www.cancercentrum.se. RCC UÖ ansvarar för nationell lansering på www.cancercentrum.se. Gruppens representanter ansvarar för presentation och stöd vid implementering i respektive sjukvårdsregion under 2016.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Ta fram förslag till innehåll i generisk mall för patientinformation om hälsofrämjande insatser för patienter som har eller haft cancer. Samverkan med arbetsgruppen för kontaktsjuksköterskor och arbetsgruppen för rehabilitering. 	<p>Vid RCC-dagarna i Göteborg hölls ett gemensamt möte med arbetsgrupperna för prevention, kontaktsjuksköterskor och rehabilitering. En mängd frågor och behov av utvecklingsarbete diskuterades. En av diskussionspunkterna handlade om huruvida RCC kunde ta ansvar för att ta fram ett ”patientens vårdprogram”.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Ta fram förslag till hur kontaktsjuksköterskornas kompetens gällande samtal om levnadsvanor kan stärkas i samverkan med arbetsgruppen för kontaktsjuksköterskor. 	<p>Ett konkret resultat av de gemensamma diskussionerna på RCC-dagarna är att en film om hälsofrämjande cancervård tagits fram som en del av utbildningspaketet för kontaktsjuksköterskor. RCC Väst (Shirin) ansvarade framtagandet med bistånd från arbetsgruppen.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Fortsätta utveckla Cancerpreventionsplanen. 	<p>Syftet med cancerpreventionsplanen är att konkretisera de preventiva intentionerna i den nationella cancerstrategin samt att påvisa att cancerprevention är en viktig del i utvecklingen av det hälsofrämjande och förebyggande arbetet i sjukvårdsregionen och det ingående landstinget och regionerna. Planen belyser kopplingen mellan levnadsvanor och cancer.</p> <p>Under 2015 har preventionsgruppen arbetat fram generiska texter för de olika levnadsvanorna som har ligger till grund för respektive kapitel i cancerpreventionsplanen. För arbetet i respektive sjukvårdsregion finns således en gemensam grund att stå på för anpassning till lokala förhållanden.</p> <p>En gemensam grafisk profil med figurer och illustrationer håller på att tas fram av RCC SÖ. Ambitionen är att beskriva kopplingen mellan respektive levnadsvana och cancer samt beskriva läget i befolkningen som företrädevis presenteras i form av sk GIS-kartor. Den europeiska kodexen med 12 råd som räddar liv samt fakta från Cancerpreventionskalkylatorn har bifogats i</p>

	<p>respektive kapitelens faktadel för att ge en koppling till såväl ett individperspektiv samt för ett samhällsekonomiskt perspektiv.</p> <p>Ett antal indikatorer har tagits fram och ska snarare ses som ett smörgårdsbord av indikatorer än som en lista som alla ska använda. Indikatorer möjliggör i de flesta fall jämförelser inte bara inom sjukvårdsregionen utan också mellan sjukvårdsregionerna. Många indikatorer vilar således på nationell statistik samt statistik som RCC själv har möjlighet att samla in. Det är dock viktigt att påvisa att valet av indikatorer samt valet av insatser och mål bör göras regionalt i samverkan med andra aktörer.</p>
--	--

Kontakt och kommunikation

Gruppen har kort telefonavstämning varannan vecka på tisdag förmiddag. Vissa av dessa avstämningar byts ut mot längre videomöten (ca ett varannan månad). Gruppen har haft ett internat i slutet av augusti i Linköping. Arbetsformerna följs upp och revideras i början av verksamhetsåret.

Lund 2016-01-25
För arbetsgruppen

Anna Friberg, ordförande